

Előszó

Szójátékkal élve, a páratlan évek páratlan várakozással megélt eseménye a szegedi doktori képzés körül buzgólkodó szegedi medieviszták táborában a mindig nyárkezdet idején sorra kerülő Medievisztikai PhD-konferencia. A kezdetek még 1999-re nyúlnak vissza, s azóta szabályos kétéves ritmusban újabb és újabb konferenciák követték egymást, sorozatban immár nyolc alkalommal. Híre kelt a rendezvénynek, s míg a konferencia a kezdetekkor csak az első 5 év képzésében résztvevők számára teremtett fórumot és bemutatkozási lehetőséget, a későbbiekben a lebonyolítás keretei több irányban is kiszélesedtek. Természetszerűleg az újabb és újabb évfolyamok egymásutánjában folyamatosan duzzadt a programhoz kötődő medievista doktoranduszok száma, ám a képzés aktuális részesei mellett a régiek is a megszólalás igényével térnek vissza alma materükhöz egy-egy konferenciaalkalommal. Más képzőhelyek ifjú középkorászai szintén rendszeres látogatói lettek a rendezvénynek, eleinte a közönség sorait gyarapítva, majd mind többen előadásokkal is jelentkeztek. A fellépő vendégek sorában olykor határon túli magyar, néha külföldi fiatal kolléga megszólalásának örvendhetünk. A konferenciák tartalma tovább színesedett azáltal, hogy a középkorászok mellett a társ tudományok – például a nyelvtudomány és a jogtörténet – ifjú képviselői esetenként ugyancsak megszólaltak dolgozataikat bemutatva a közönség előtt. Néhány utóbbi alkalom során az is előfordult, hogy a vendégként Szegedre látogató hivatásos középkorkutatók előadást vállalva gazdagították a rendezvény tartalmát. Így az elmúlt másfél évtized alatt a Szegedi Medievisztikai PhD-konferencia nagy várakozással övezett, sokoldalú és több funkciót betöltő rangos szakmai eseménnyé emelkedett.

Míndeközben kialakult a konferenciák dokumentálásának szintén hagyományteremtő, egyre finomuló gyakorlata, azaz az elhangzott előadások anyagának tanulmánykötetben történő közzététele. Ezek kivitelezését, a fáradságos és nagy figyelmet igénylő, áldozatos szerkesztői munkát rendszerint a konferenciaszervezésben is jeleskedő végzős évfolyamok tagjai vállalják magukra, miként történt az most is, a 2013. évi PhD-konferencia előadásainak közreadásakor. Tóber Márta és Maléth Ágnes viselték e terhek oroszlánrészét, háttérsegítőként pedig Bartha Annamária és Kruták Anita álltak rendelkezésre. Köszönet illeti őket töretlen odaadásukért és kitartásukért! A kézben tartott kötet 25 publikálásra kidolgozott tanulmányt foglal magában igen gazdag tematikai változatosságban. Mint már legutóbb is, a kötet szerkezet vázát ismét kisebb egységekre bontott tematikai blokkok alkotják. A szóban elhangzott prezentációhoz képest a szerzők gondos jegyzeteléssel és a bibliográfiai tudásbázis feltüntetésével mélyítették tovább közleményeik szakszerűségét. A doktori program munkatársai és a kiadvány létrejöttében szerepet vállaló valamennyi középkorász ösztönös reméli, hogy új kötetük – akárcsak a sorozat előzményei – nemcsak a munkát fellapozó medievisztáknak szolgálhat majd hasznára és épülésére, hanem kedvét és örömét leli abban minden érdeklődő, a középkori világ megismerésében szívesen elkalandozó olvasó.

Végül újtárra bocsátva a kötetet egy gondolat erejéig szót érdemel még egy körülmény. A szegedi középkortudományi doktori program a legutóbbi, 2013. évi PhD-konferencia óta túljutott működésének 20. évén. Az elmúlt két évtized alatt 56-an szereztek a képzésben abszolutoriumot, 40-en pedig PhD tudományos fokozatot. Termékeny munkára utaló, sokatmondó számok ezek, de mégis csak számok, amelyek természetüknél fogva a mennyiségekről árulkodnak elsősorban. A dolgok érdemi része, minősége azonban a pusztá számokból közelről megítélhetetlen. E téren a szerzői nevek, a közreadott disszertációk és a publikált szakmai közlemények beszédesek; belőlük lehet elsősorban képet alkotni egy-egy iskola és program munkájának színvonaláról, értékéről. Jelen kötet lapjainak átforgatása után mély hittel tápláljuk magunkban annak reményét, hogy könyvünk nem állít ki rossz bizonyítványt munkánkról. Bízunk benne, hogy az olvasásra összefűzött 25 tanulmány olyan képet tükröz

medievista műhelyünkről, hallgatóinkról, támogató szakmai segítőinkről, amely nemcsak szakszerűségről és hozzájárásról árulkodik, de tanúsítja a szerzőkben munkáló mély és eltökélt kutatói elkötelezettséget, illetve a középkor tanulmányozásának őszinte, kikerülhetetlen vonzalomként megélt szeretetét is.

Szeged, 2015 májusán

ALMÁSI TIBOR